

10.03.2025

Suomen Metsästäjäliiton Uudenmaanpiiri ry
Keskuskatu 12 B 12
04600 Mäntsälä

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: MMM:n lausuntopyyntö <https://mmm.fi/lausunnolla>

Lausuntopyyntö (Dnro VN/36093/2024)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Suomen Metsästäjäliiton Uudenmaanpiiri ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksen kohteena olevasta asetusluonnoksesta ja toteaa seuraavaa:

YLEISTÄ

Kannanhoidollinen metsästys on Suomen Metsästäjäliiton Uudenmaan piirin mielestä välttämätöntä suurpetokantojen hoidossa. Kannanhoidollisella metsästyksellä voidaan vähentää suurpetojen liikkumista lähellä ihmisasutusta ja näin ollen ehkäistä ongelmatilanteita. Metsästyksellä ylläpidetään suurpetojen ihmisarkuutta ja vähennetään suurpetojen tuotanto- ja lemmikkieläimille tekemiä vahinkoja. Tällä hetkellä vallitseva tilanne, jossa kannanhoidollinen metsästys ei ole mahdollista, olisi jatkuessaan kestämaton.

ELINYMPÄRISTÖ

SML Uudenmaan piiri ry esittää suurpetokantojen suotuisan suojelutason määrän huomioimista eri alueiden sietokyvyn mukaan. Uudenmaan alueella asuu 1,7 milj. ihmistä, joka on 33 % koko väestöstä. Tällä tulee olla erittäin suuri merkitys suurpetokantoja määritettäessä, niin kansallisesti kuin paikallisestikin. Suden osalta katsomme, että Uudenmaan alueelle ei mahdu yhtään susireviiriä ilman, että sen sisälle jää huomattava määrä asutusta. Uudenmaan erityispiirre on suuri asukastiheys sekä laajojen yhtenäisten metsäalueiden puuttuminen.

Uudenmaan alueella on jouduttu kärsimään tiheistä suurpetokannoista toistuvasti. Tuotantoeläin vahingot susien toimesta lammis- sekä vuohitiloilla ovat kasvaneet selvästi sen jälkeen, kun kannanhoidollinen metsästys loppui käytännössä kokonaan. Tilat ovat ajautuneet osassa Uuttamaata ahdinkoon tiheiden suurpetokantojen takia. Myös ratsastajia ja koiran ulkoiluttajia ovat sudet toistuvasti lähestyneet. Uudellamaalla on runsas hevuskanta ja erittäin paljon harrastekoiria, joiden ulkoiluttaminen asutusten lähimaastoissakin on jo paikoin estynyt susien takia. Pienemmät hirvieläimet hakeutuvat pelloilta suojaan asutuksen läheisyyteen tai keskelle, aiheuttaen vahinkoa puutarhojen istutuksille. Tämän seurauksena myös suurpedot tulevat ihmisten piha- ja tuotantopiireihin.

Luontaisen ravinnon loppuessa myös petojen populaatiot tulevat romahtamaan, mutta sitä ennen ne yrittävät hakea korvaavaa ravintoa. Esim. susi on opportunisti, joka ottaa ravinnon sieltä mistä se sen helpoiten ja pienellä loukkaantumisriskillä saa.

SRVA

Tiheät suurpetokannat aiheuttavat erittäin paljon srva tehtäviä niin karkotus kuin lopetus määräyksineen. Olemme erittäin huolissamme tämän vapaaehtoisten toimijoiden jaksamisesta nyt ja tulevaisuudessa. Tehtävien vaativuuden vuoksi henkilöiltä vaaditaan korkeaa osaamista ja oikeaa luonnetta. Tehtäviin kestää erittäin pitkään kouluttautua. Myös srva tehtävissä tarvittavien koirien kouluttaminen kestää pitkään ja on nykyisin suurpetojen osalta loppunut. Ilman toimivia koiria näiden tehtävien suorittaminen turvallisesti on mahdotonta. Poliisilla ei ole tehtäviin tarkoituksen mukaista kalustoa eikä tehtävien vaatimaa osaamista. Myöskään suurriistan jäljityksiin ei kaikkialla uskalleta mennä koiran kanssa susien vuoksi.

EKINOKOKKOOSI

Susi toimii hirviekkinokokin isäntänä ja tiheä susikanta yhdistettynä tiheään astutukseen lisää tartuntariskiä huomattavasti. Pahimmassa tapauksessa metsämarjojen tuorekäyttö joudutaan lopettamaan.

TURVALLISUUS

Turvallisuushuoli ihmistä kohtaan on jo kohonnut selvästi osassa Uuttamaata. Suurpedot tulevat ihmisten pihapiireihin ja ovat täysin ihmisarkuuden menettäneitä.

Lapsille joudutaan järjestämään koulukuljetuksia, eikä lapsien voida sallia leikkiä enää joka paikassa, turvallisuushuoli on ilmeinen. Myös vauvaikäisten lasten pitää pystyä nukkumaan lastenvaunuissa ulkona turvallisesti ilman jatkuvaa aikuisen läsnäoloa.

KANTA-ARVIO

Suurpetojen kannan arvioinnissa on tällä hetkellä erittäin iso ristiriita niin suden, ilveksen kuin karhunkin osalta. Eikä nykyinen kannan koon arviointimenetelmä tuota uskottavaa tulosta, vaan sen tulos on todelliseen kantaan nähden täysin alimitoitettu johtuen mm. ylisuurista reviiireistä.

SUOTUISAN SUOJELUN TASO

Kaikille suurpedoille on eduskunnan määritettävä yksiselitteinen taso(viitearvo), jolla turvataan suurpetojen kannan säilyminen. Taso on kirjattava lakiin. Tämän tason ylittävä populaatio voidaan poistaa kannanhoitoalueelliset erityispiirteet ja populaation tiheys huomioon ottaen. Tämä määräytyy tehdään laatimalla kullekin suurpedolle oma kannanhoitosuunnitelma.

LUPAPROSESSI

Lupaprosessin perustelut tulee hoitaa paikallisen riistahallinnon puolesta, sillä yksittäisellä hakijalla ei välttämättä ole kaikkea osaamista. Lupien valitusoikeus tulee rajoittaa koskemaan vain

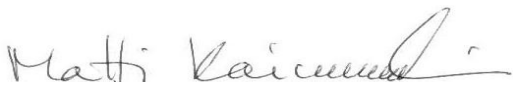
paikallisia henkilöitä tai todellisia paikallisia yhteisöjä. Samoin valitusten käsittely tulee tapahtua nopeasti, eikä luvan toimeenpanoa saa estää kohtuuttoman pitkää aikaa. Lupien toimeenpano jäädytetään yleensä vuodeksi ja sinä aikana lupien voimassaolo ennättää loppua.

YHTEENVETO / KESKEINEN SISÄLTÖ

- Suurpetokannan säätely tiheän kannan alueilla on oltava mahdollista.
- Suurpetojen kielteiset sosioekonomiset seuraukset on voitava hallita kantoja säätelemällä.
- Suurpetojen kannanhoidollisella metsästyksellä on mahdollistettava kotieläintuotannon turvallinen jatkuminen ja muiden koti- ja lemmikkieläinten turvallinen pitäminen pihapiirissä/laitumilla.
- Monilajinen riistaeläinten kannanhoito, mukaan lukien hirvikannanhoito ja metsästyskoirien turvallinen käyttö ja koulutus on oltava mahdollista.
- Kansalaisten luottamus hallintoon on voitava säilyttää.
- Kaikkien suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on saatava käyntiin.
- Suotuisan suojelutason vähimmäismäärästä eli viitearvosta tulee saada kirjaus lakiin.
- Suotuisan suojelutason viitearvo tulee määrittää kaikille suurpetolajeille.
- Tulee toteuttaa suotuisan suojelutason viitearvon jakaminen kannanhoitoalueille.
- Kannanhoitosuunnitelmien laatimisen menettelystä ja sisällöstä tulee säätää.
- Suurpetojen kanta-arvioiden kehittäminen tulee saada käyntiin.
- Poikkeuslupien valitusoikeuden rajaaminen.
- Poikkeusluvista tehtyjen valitusten oikeudelliseen käsittelyyn nopeutettu menettely.
- Sosioekonomisen ja kestäväen kannan sekä sen tilan määrittely kuuluu eduskunnalle.

Mäntsälässä 11.3.2025

Suomen Metsästäjäliiton Uudenmaanpiiri ry

Matti Kainulainen
Toiminnanjohtaja

Tapani Koskela
varapuheenjohtaja